

توسط فرزند زنده‌یاد محمد هژبر ابراهیمی استاد مجسمه‌سازی ایران انجام شد؛

اهدای مجسمه ابراهیم خان ظهیرالدوله به موزه جواهرات کرمان

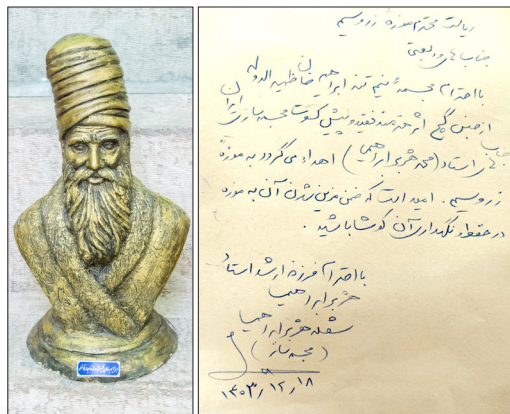
مدیر حمام‌موزه جواهرات کرمان افزود که با کمک کارشناسان میراث فرهنگی سه دست‌بند دیگر را هم اخیراً به ثبت ملی رسانده‌ایم؛ یکی زنجیر کلاف، دیگری دست‌بند تخم‌خیاری و سومی مورچه‌میون نام دارد. وی تصریح کرد: «همه این آثار منحصر کار کرمان هستند».

اهمیت حفظ بناهای تاریخی

مرمت حمام ابراهیم‌خان و تبدیل آن به موزه جواهرات نشان داد که با این‌گونه کارها می‌توانیم به رونق شهر و اقتصاد گردشگری مدد برسانیم و از سوی دیگر، باعث افزایش آگاهی مردم نسبت به تاریخ و فرهنگ سرزمین خودمان بشویم. نگاه و رفتار ودیعتی و امثال او ثابت می‌کند که علاقه و خدمت به میراث فرهنگی تنها بر عهده دولت و نهادهای رسمی نیست، بلکه هر انسان علاقه‌مند و وطن‌دوستی می‌تواند در حد توان خود، نقشی مؤثر در حفظ تاریخ و فرهنگ کشور خویش ایفا کند.

موزه سیم و زر، امروز نمادی از تلاش یک شهروند دغدغه‌مند است که نه تنها گنجینه‌های از هنر زرگری را در معرض نمایش قرار داده، بلکه بنای تاریخی ارزشمندی را از نابودی نجات داده است.

می‌بندیم، دیگر اثری از آن دیده نمی‌شود، و این از ابتکارات استادان کرمانی است که کار را به این زیبایی و هنرمندانه انجام می‌دادند. وی افزود: «این نمونه حدود ۱۸۰ سال پیش ساخته شده و هنوز هم استادکارانی در کرمان آن را تولید می‌کنند». مدیر موزه جواهرات کرمان اضافه کرد: «این دست‌بند کار حاج فتح‌الله زرگر است که توانستیم به همت دوستان میراث فرهنگی روند ساخت آن را در کارگاه آقای محسن فرهنگ مستندسازی کنیم و طبیعتاً بر همین اساس هم به ثبت ملی رسیده است».

کرمان، این صنعتگران و هنرمندان شغل و سرزمین اجدادی خود را ترک کردند». ودیعتی تصریح کرد: «ابراهیم‌خان ظهیرالدوله با آگاهی از چنین ظرفیت و توانمندی کرمانی‌ها بود که دست به احداث قیصریه در مجاورت بازار کرمان زد».

پیگیری ثبت ملی زیورآلات قدیم کرمان

وی ادامه داد: «در این موزه که اتفاقاً در مجاورت قیصریه است، هم‌اکنون حدود یک و نیم کیلو طلا و هفت هزار مثقال نقره، ساخت دست استادکاران قدیم کرمان را به نمایش گذاشته‌ایم و با ۱۰ مجسمه روند ساخت طلا و نقره در کرمان که روزگاری بسیار پررونق بوده را هم معرفی کرده‌ایم».

ودیعتی همچنین در مورد ثبت ملی برخی از آثار که نمونه‌اش در موزه نگهداری می‌شود توضیح داد. وی با اشاره به این‌که در سال‌های اخیر، با همکاری برخی کارشناسان و نهادهای ذیربط، تعدادی از این آثار را به ثبت ملی رساندیم، افزود: «چهار اثر شامل دستبند اربابه‌ای، بند ساعت حصیری، گردنبند سنگ یاقوت و مروارید خشخاشی را به ثبت ملی دادیم».

وی به‌طور مثال، درباره دست‌بند اربابه‌ای گفت: «به‌خاطر این‌که شبیه اربابه‌های قدیمی یا زنجیر چرخ تانک ساخته می‌شده، این نام را بر آن نهاده‌اند. از خصوصیات منحصر به فرد آن هم این است که وقتی قفل آن را

ودیعتی توضیح داد: «مجموعه ابراهیم‌خان که اکنون در مرکز شهر کرمان، در سمت شمالی بازار و مجاور میدان گنجعلیخان قرار دارد، در زمان او یعنی حدود دو قرن پیش احداث شد». مدیر موزه جواهرات کرمان گفت: «این مجموعه شامل قیصریه (بازار طلا و جواهرات)، حمام، مدرسه و آب انبار است و همه آن‌ها معماری و کاشی‌کاری شگفت‌انگیزی دارند و در سال‌های اخیر توجه گردشگران خارجی و داخلی را به خود جلب کرده‌اند».

مرمت حمام و تبدیل آن به موزه جواهرات

ودیعتی گفت: «از حدود یک‌دهه پیش که روند تخریب حمام ابراهیم‌خان همه را نگران کرده بود، به فکر افتادم که با هزینه شخصی این بنا را مرمت و از نابودی حتمی آن، جلوگیری کنم. در مورد آینده این بنای مخروبه، بعد از بررسی‌ها به این نتیجه رسیدم که پس از مرمت، کاربری آن را تغییر و به موزه جواهرات کرمان تبدیل کنم. این طرح و پیشنهاد مورد موافقت میراث فرهنگی قرار گرفت و در نتیجه پس از اتمام مرمت، با تلاشی زیاد و اطلاعات و داشته‌هایم، موزه جواهرات کرمان را راه‌اندازی کردم».

وی خاطرنشان کرد: «شاید کمتر کسی بداند که کرمان تا هجوم آقامحمدخان قاجار در زمینه صنعت طلا و نقره صاحب‌نام بوده است. شوربختانه با هجوم این خان سفاک به

گروه جامعه: مجسمه ارزشمند (نیم‌تنه گچی) ابراهیم‌خان ظهیرالدوله اثر هنرمند زنده‌یاد استاد محمد هژبر ابراهیمی پیشکسوت مجسمه‌سازی ایران به آقای حسین ودیعتی بازاری فرهنگ‌دوست و مدیر حمام‌موزه جواهرات (سیم و زر) کرمان اهداء شد. این اتفاق روز شنبه ۱۸ اسفندماه با حضور شعله هژبر ابراهیمی در محل حمام‌موزه جواهرات کرمان روی داد و قرار شد این اثر هنری ارزشمند، در این محل نگهداری و در معرض دید بازکنندگان موزه قرار گیرد.

به‌گزارش خبرنگار استقامت، این بانوی مجسمه‌ساز که ادامه دهنده راه پدر است، به همراه اهدای این نیم‌تنه، یک سند دست‌نویس نیز که در آن به این هدیه اشاره دارد، در اختیار ودیعتی مدیر موزه قرار داد.

متن کامل دست‌نویس به این شرح است: ریاست محترم موزه زر و سیم / جناب آقای ودیعتی / با احترام مجسمه نیم‌تنه ابراهیم‌خان ظهیرالدوله از جنس گچ، اثر هنرمند فقید و پیشکسوت مجسمه‌سازی ایران، جناب آقای محمد هژبر ابراهیمی اهداء می‌گردد به موزه زر و سیم. / امید است که ضمن مزین شدن آن به موزه در حفظ و نگهداری آن کوشا باشید. / با احترام، فرزند ارشد استاد هژبر ابراهیمی / شعله هژبر ابراهیمی (مجسمه‌ساز) ۱۴۰۳/۱۲/۱۸/

جای خالی مجسمه ابراهیم‌خان ظهیرالدوله

ودیعتی با اعلام این خبر، ضمن سیاست‌گذاری از خانواده محترم این هنرمند فقید گفت: «جای چنین اثر ارزشمندی در موزه خالی بود و قصد داریم آن را یک محفظه مناسب و در شان آثار استاد هژبر ابراهیمی در معرض دید مردم قرار بدهیم».

وی با اشاره به جایگاه مهم ابراهیم‌خان ظهیرالدوله اظهار کرد: «او یک شخصیت قاجاری بود که سعی کرد به خلاف نیای خود آقامحمدخان قاجار عمل کند و با مردم رفتاری مهربان داشته باشد. او همچنین در عمران و آبادانی کرمان که بعد از حمله خان قاجار به صورت ویرانه در آمده بود، کوشش زیادی به خرج داد».

